

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

LA O Y LA I

—Jove, trobantse tan prim,
ho té bé per tallá l' aigua.

—Noya, y vosté per nadá
no necessita carbassas.

CRÓNICA

A guardia municipal es, sens disputa, un dels serveys més ben organisats del Ajuntament de Barcelona.

Parlo seriament. Ni 'l Xanxas més adust y de més bigotis quan, plantificat, guarda el punt, está més serio

que un servidor de vostés al sentar una afirmació tan atrevida á primera vista... ó á primera revista.

Perque, precisament en la revista passada días enrera per l' arcalde als que fins fa poch s'gueren súbdits de 'n Vilaseca, 'm fundo jo per afirmar com afirme que podríam darnos per ben contents si tots els serveys del municipi barceloní estiguesssen á l' altura de la guardia municipal.

Forma aquesta un cos bélich casulá deliciós, y en aquest concepte no hi haurá barceloní que no dongui per molt ben empleadas las sis mil pessetas diarias que 's gastan en el seu sosteniment. No hi vol dir res que l' arcalde vaja trobar las més estupendas discrepancias en las prendas de uniforme, en l' armament, en tot, ja que segons un dels principis més incontrovertibles de l' estética «en la varietat está 'l gust.»

Si un municipal, per exemple, porta las calzas curtas, un altre n' hi haurá que de tan llargas haurá de portarlas arrebossadas: aparellulos y tindréu el just medi.

Si aquest vesteix una levita feta ab panyo de dos colors, de manera que del costat dret siga blava y negra del costat esquert, millor que millor, puig girantse del cantó blau podrá assistir á una festa de gala, y girantse del cantó negre podrá assistir á un enterro sense necessitat de canviar la levita.

Si tal altre s' presenta plé de llantias, ningú com ell per prestar el servei de nit, suplint ab las llantias del uniforme la claror débil y apagada dels fanals.

Els qu' en lloch de prestar servei en la vía pública van á prestarlo á casa dels Srs. Rechidors y autres personas de l' olla, servint l' un de cuyner pera fer l' arrós, l' altre de *ninyera* pera portar als noys á passejar ó acompañarlos á estudi, l' altre de dida donantlos el biberón, tots aquests modelos de fidelitat y de santa paciencia, mereixen, en el meu concepte, una condecoració especial, per ser ells, la gloria y la honra del *cuerpo* y 'l únic modelo que pot oferirse, avuy que 'l servei domèstich va tan per terra que trobar un bon criat ó una regular Menegilda constitueix casi bé un problema insoluble. Jo 'ls faria aspirar ademés als premis anuals de l' Económica de Amichs del País, ab la casi seguretat de que 'ls coparián tots.

Se compren qu' en un cos de guardias municipals adornat de uns mérits tan extraordinaris hi abundin més els que van engalonats que 'ls que portan las mànegas desprovehidas de tota distinció. Aquells set municipals ab galons manant tots set á un municipal ras, forman la realisació de un ideal de honor y gloria militar, que tots els exèrcits del mon envejarán al Ajuntament de Barcelona.

Res hi vol dir que quan l' arcalde s' decidí á fer los evolucionar, quedés escandalisat, al veure que parodiavan tan admirablement als xilens de *Los sobrinos del capitán Grant*. L' arcalde no hi enten—

permétim que li digui—no hi enten res en materia de maniobras. ¿De ahont li ha de venir? Com si hagués sigut may miliciano nacional!

La tàctica de la guardia municipal, en materia d' evolucions, ha de ser completament distinta de la que s' emplea ab la tropa. La tropa va de dret al enemic, y basta la veu d' ordre *dret ó izquier!* pera ferla marxar decidida, en pes, com un sol home en la direcció ordenada. En canvi al municipal li diheu *dret* y ell, segons las circumstancies, giravolta per l' esquerra y toca pipa més que depressa. El bon municipal sempre que vegi una baralla ó un carreter contra-direcció, se n' ha de anar fent l' orni, per no comprometre's.

Per això quan el Sr. Amat els cridava—*Dret!*—es de creure que 'ls que tiraven per l' esquerra, ho farían figurantse, ab aquella gran imaginació que Déu els ha donat, que per la banda dreta hi havia dos criadas ventantse una surra... y considere Vd. Sr. Alcalde que el pudor del cuerpo se opone á que el guardia municipal vechi ciertas cosas.

Quin contrast entre l' admirable y pintoresca revista del Gran Saló del Palau de Bellas Arts, y l' esbotzada del expedient Plaja en plé Saló de Cent, ó de 100! (Ab xifras aràbigas sembla qu' està més ben designat aquell un dia gloriós local, en que avuy s' hi evacuan tants negocis bruts.)

El Sr. Plaja sembla un regidor de bona voluntat dat el propòsit que tingué de treure á llum moltes de las inmoraltats que 's cometan á la sombra de l' administració municipal. Días enrera va insinuarne algunas en plena sessió pública, y 'ls seus companys de glòries y fatigues, li varen dir:

—Vosté mateix, Sr. Plaja, instruixi un expedient: garbelli de ferm y ja 'ns donarà compte del resultat del seu trallat.

El pobre Sr. Plaja, acceptant aquest encàrrec, va caure á la ratera.

¡Garbellar certas inmoraltats!... Pretensió inútil y temeraria. Inmoraltats hi ha que no 's coneixen sino per la pudor que fan, y ja es sabut que la pudor no 's garbella.

Vajin vostés ni ningú á trobar la prova del soborn, delicte en que únicament solen intervenirhi dos persones: la que compra y la que ven, la que soborna y la que 's deixa sobornar, ab la particularitat de que la llei, á totas dues las fa igualment responsables!

Indicis podrán trobarse, la convicció moral vehement, indubitable podrà neixer... pero la prova clara, terminant, sense retop; la prova plena y valedera, tal com l' exigeix la llei de procediments, lo qu' es aquesta, en semblants cassos, haurá de pintársela qui la busqui.

Això es lo que li ha passat al pobre Sr. Plaja ab el seu expedient.

—Tot lo que vaig dir està probat—deya al presentar el fruct de las seves investigacions.

—¿De veras?—li respondieren els seus companys.

—Vaja, home, vaja, si això que 'ns porta aquí no son més que papers mullats.

Y volent premiar las seves iniciativas moralizadoras, li confiavien la missió de anar ampliant l' expedient.—No n' hi ha prou, ab lo que ha trobat: busqui, busqui, Sr. Plaja.

Una pena nova: la pena de ampliació perpétua d' expedient.

El Sr. Plaja:—No, no... de cap manera... Jo he fet ja lo que he pogut... Y ademés, á mí, ab ben limitades excepcions, cap dels meus companys m' ha secundat... al contrari, se m' han oposat no pocas dificultats... Per obtenir certs documents m' han fet veure la padrina...

FORA DE TEMPS

—¿No fan el Tenorio? Donchs, es el temps de vendre castanyas.
—Vamos, plegue, plegue, que por castañas ya estamos nosotros.

¡Qué has dit infelís!

El Consistori en massa se li tira á sobre.—Es necessari que parli clar!... Es indispensable que dongui explicacions... ¡L' honra del Ajuntament!... ¡El crèdit del Ajuntament!... ¡El bon nom del Ajuntament!... ¿Hont aniríam á parar si l' Ajuntament havia de quedar baix el pes de certas insinuacions?...

Total: un gran escàndol.

De charca immunda va calificar un dia 'l Sr. Plaja al Ajuntament de Barcelona: ara sabrà per propia experiència dos coses que tal vegada ignorava.

Primera: que 'l bassal pestilent està plé de granoñats.

Y segona: que 'l que comet l' imprudència de tirar pedras sobre un bassal pestilent, ell mateix s' esquitxa.

• • •
Comprenden ara perque he dit al comensar, que la Guardia municipal es un dels serveys més ben montats del Ajuntament de Barcelona?

La prova es que cridan revista de municipals y bruts ó nets, ab galons ó sense, ben vestits ó mal engabanyats, tots hi compareixen.

En canbi, cridan revista de immoralitats, y ni una acut á la llista.

Y no ja tan solzament las que tractava de fixar el Sr. Plaja, sino moltes otras de més groixudas y més

granadas, que tenen els seus caus en tots els recons de la Casa Gran... Es inútil perseguirlas: no poden probarse.

La prova del nas, la prova de la pudó que tota Barcelona sent, menos tal vegada 'ls que per viure connaturalisats ab ella, han perdut el flaire... aquesta prova, es inútil aduhirla; podrà tirarnos d' esquena, pero no causa estat.

P. DEL O.

JA VE L' ESTIU

(POESÍA BUCÓLICA.)

Ab el cap viu
y molt joliu,
ja ve l' estiu;
mireu com riu,
per la dressera.

Mireu, mireu,
y clá veureu
(si no badeu)
que 'l temps es breu,
de Primavera.

Ve 'ls temps de la xafogó,
ja ve 'l temps de la picó,
ja ve 'l temps de tot alló
que dona engunia,

Ja ve 'l temps de que 'ls casats
se tiran pel cap els plats
perque están molt alterats
de sanch... y fetje.

Ara ve la temporada
de conquistas y d' enganys
y d' anar á pendre banys
cada cop una vegada.

Ara ve aquell temps milló
que las noyas de profit
van escotadas de pit
per excés de la caló.

Ja ve la cita oportuna
dels enamorats de cor;
venen las passións d' amor
y *las nits de clara lluna*.

Ja ve per nostra desgracia,
la fugida dels ricatxos
y venen els mamarratxos
á omplir el Passeig de Gracia.

Venen las ideals cuijas
á través de las faldillas
y ja venen las pubilas
critant *Qui compra maduixas!*

Venen també las poncellas
ab la delicada fló,
y prenen la comunió
las castas-verges-donzellitas.

Ja venen las professóns
á empastifar las aceras
y també venen las peras
y las cíndrias y 'ls melóns.

Ja venen aquells fulanos
que se 'ns posan al davant
y 'ns aixordan boy cridant:
¡á cinch y á deu céntims vanos!

Tot vé, tot, movent esglay
pels que no hi están conformes,
tot vé... ¡pero las reformas
de l' Amat, no vindrán may!

SALVADOR BONAVÍA

CONSTERNACIÓ CHENERAL

6

ELS APUROS DELS QUIMENES

Ja deuen haverho observat. Desde la memorable revista que l' arcalde va passar al *cuerpo* als jardins de Bellas Arts, els nostres municipals no han fet res de bó.

Están desorientats, perduts, fora del seu centro, com peixos que 'ls traguessin del ayqua y 'ls possessin al mitj de la plassa de Catalunya.

Es un coro de lamentacions qu' enterneix.

—Si se 'ns prohibe portar tacas á la roba—diu un—ya cal que todo lo que gano me lo gaste en benzina.

—Hay que llevar forsosament el sable!—murmura un altre:—¿Cómo me las arreglo, yo que no he tenido sable may?

—Que debo conocer las ordenanzas municipales!—exclama aquest:—¿De qué manera, si el negro me hace nosa?

—El casco, limpio; el cin-

turón, limpio; el calzado, limpio; las manos, limpias—diu aquell:—¡Veyám si acabarán per ordenarnos un bany diario de sal fumant!...

La sorpresa dels pobres guardias es molt justificada, porque, lo que deya un:

—Cuando uno sienta plaza de municipal ¿por qué lo fa? ¿Para trabajar? No, señor. Lo fa para tener las bessas seguras, sin amohinos de ninguna clase. ¡Bonich negocio haremos si, buscando una canonchía, nos encontramos cargados de compromisos, deberes y obligaciones!

A pesar de que l' arcalde en la seva arenga els va parlar molt clar, no van ser pochs els guardias que no arribaren á enténdrel.

—La guardia municipal ha de ser una mostra de la cultura de Barcelona... Els seus deberes, encare que modestos, son sagrats... Un guardia, segons els cassos, ha de ser autoritat, mestre, jutje, guifa.

—¿Por qué no dice—exclamava un d' ells, per lo baix—que además hemos de saber cantar, bailar, hacer chochs malabars y tocar el acordeón?

Lo que als atolondrats Xanxes mes els mareja es la prevenció que 'l Sr. Amat va ferlos respecte á la cortesía que deuen guardar ab el públich.

—A ver—pregunta un guardia á un altre que té fama de ser molt espavilat:—¿qué significa eso de la cortesía?

—Pues que hay que tener modos y hablar á la chent con delicadeza.

—¿A tothom? ¿Hasta á los que llevan gorra y al-pargatas?

—Hasta á los que piden limosna.

—¿De modo que si por ejemplo un carretero se extralimita, ahora no puedo decirle: Eh, tú, morral, saca el carro de l' acera.

—Claro que no!

—Pues cómo lo hago para avisarle?

—En esta forma: Señor carretero: ¿quiere V. tener la bondat de apartar el vehículo?

—¿Y si el carretero se echa á reir, que es lo más probable?

—Entonces, sin contemplacions: «Mafiana á las doce á l' alcaldia.»

Sembla que, á pesar de no saberne res, las criadas han notat desseguida 'l cambi. Acostumadas als florits requiebros dels galáns guardias, no han pogut menos d' observar la repentina gravetat ab que avuy las veuen passar per la vora.

—Y donchs, Xanxes,—diu una Menegilda, intrigada per l' actitut del seu municipal predilecte—¿qu' está V. enfadado?

—No, hija.

—Pues ¿por qué no me dise V. nadie?

—Porque el alcalde lo ha privado.

—¿Li ha privat que habli con mí?

—No podemos festechar ni decir chicoleos á las buenas mozas. Es un alcalde de muy serio.

—Nó muy serio; jun verdugo! Si yo fos de uistes...

—¿Qué harías?

—Me declaraba en huelga.

—Chust! Y enseguida saldrían esquiroles á miles

EL PREMI AL MILLOR EDIFICI

Si 'l jurat no s' adona de que aquest es el mes visitós, es que 'l jurat té pá al ull.

solicitando la plaza. ¿No has visto la *Verbena de la Paloma* tú? Hay que comprimirse, noya, hay que comprimirse.—

N' hi ha de tots, per xó. Guardias que optan per comprimirse, esperant que 'l xubasco passi y 'l señor Amat se 'n vaji al botavant, y guardias que de bona gana tirarían el casco al foch y 'l sabre á la claveguera.

—Si eso dura gayre—deya un l' altre dia—salgo del cuerpo.

—¿Y cóm te la camparás?

—Me haré guardia civil. Allí dice que dona gusto. Uno hace lo que le da la gana, y no has de limpiar el colomar de ningun rechidor ni acompañarle los niños á la escuela.—

Ab tot, el cop de massa, la gota que ha fet vessar la copa de la paciencia municipal es la última de las advertencias sortidas de la boca del arcalde.

—Es necessari—va dirlos—que tots vostés cumplixin ab el seu deber y que al prestar servei el prestin de debó, sense abandonar el punt ni ferse fonedissos...

—¡Esto es el colmo!—exclaman els desventurats guardias:—¡Ese alcalde no tiene entrañas ni sentimientos humanos!... ¡Ahora, que es cuando cabalmente el sol^o molesta más, privarnos de que 'ns la busquemos per l' ombral!...

¡Ah!... Si no fos la por dels esquirols ¡qué aviat la veuriá aquella *huelga* que aconsellava la criada!

A. MARCH

EXCELENTISSIM SENYO'

arcalde de Barcelona:
Si fos rich com en Girona,
creguim; no sería jo,
qui molestés s' atenció
dirigintli la present.
Mes no 'm tatxi d' imprudent,
puig vosté ja compendrá
que si parlo massa clá,
parlant clá... la gent s' entén.

Es el cas, Excelentíssim
senyo' arcalde, que vosté,
no sé si será perqué,
segons diuhens, es riquíssim,
no veu que tot va caríssim;
ja que si vosté ho repara,
li costa un ull de la cara
'l pogué' menjá arreglat,
y aixó es una atrocitat;
perque tots som fills de mare.

Un servidó, aquí 'hont me veu
(potsé' vosté no 'm creurá);
pero li dech esplicá'
tan si ho creu, com si no hu creu,
que fa ben aprop de deu
6 dotze anys, que jo no se
la carn de bè, quin gust te...
ni cap altra carn tampoch;
y aixó que creguim; no soch
enemich de menjá bé.

Si senyor: li dich formal.
Quan hi fet: te, tú; te, tú...
ja pot tenir per segú,
que 'm quedo sense cap ral
del sou que 'l meu principal
me dona finit el mes.
Y lo mes llastimós es,
que com avuy va tot car,
may puch dir que vagí fart...
per que dejuno en excés!

Prou menjaría talls fins;
capons, y faisans truffés,
com solen ferho vostés,
que no 'ls faltan may llobíns.
Pero com no tinch padríns

UNA GRAN FIGURA DEL SIGLE

Lleó Tolstoi

(Segons una de las últimes fotograffas)

y no soch home de pelas,
m' obligan á plegar velas;
y encar' que 'l ventrell renega...
m' acontento (?) ab una cega... (1)
y mitj plat de gabrielas. (2)

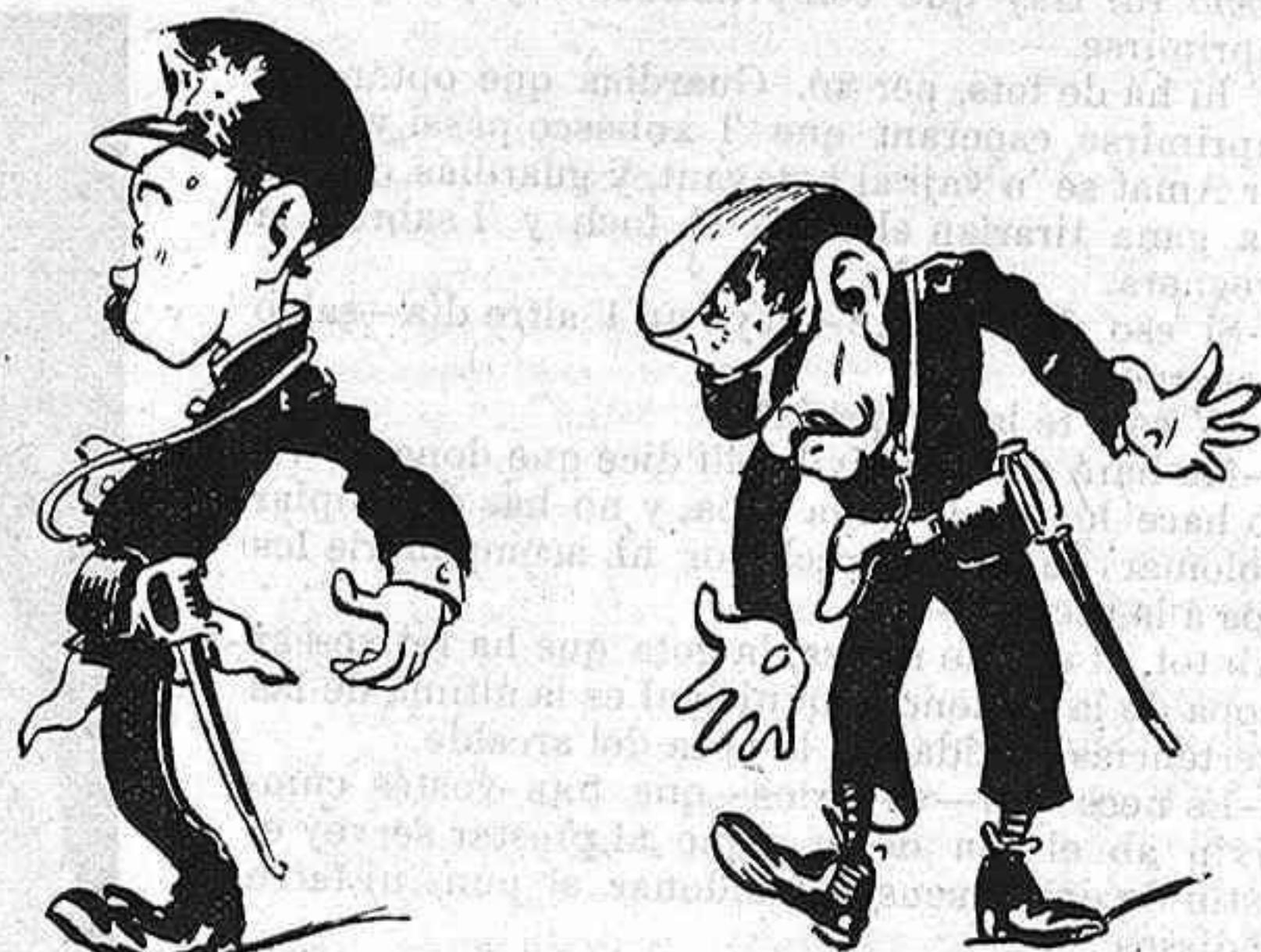
Si la vianda va cara
com li deixo demostrat,

(1) Arengada.
(2) Monjetas.

LA GRAN REVISTA DEL CUERPO.—

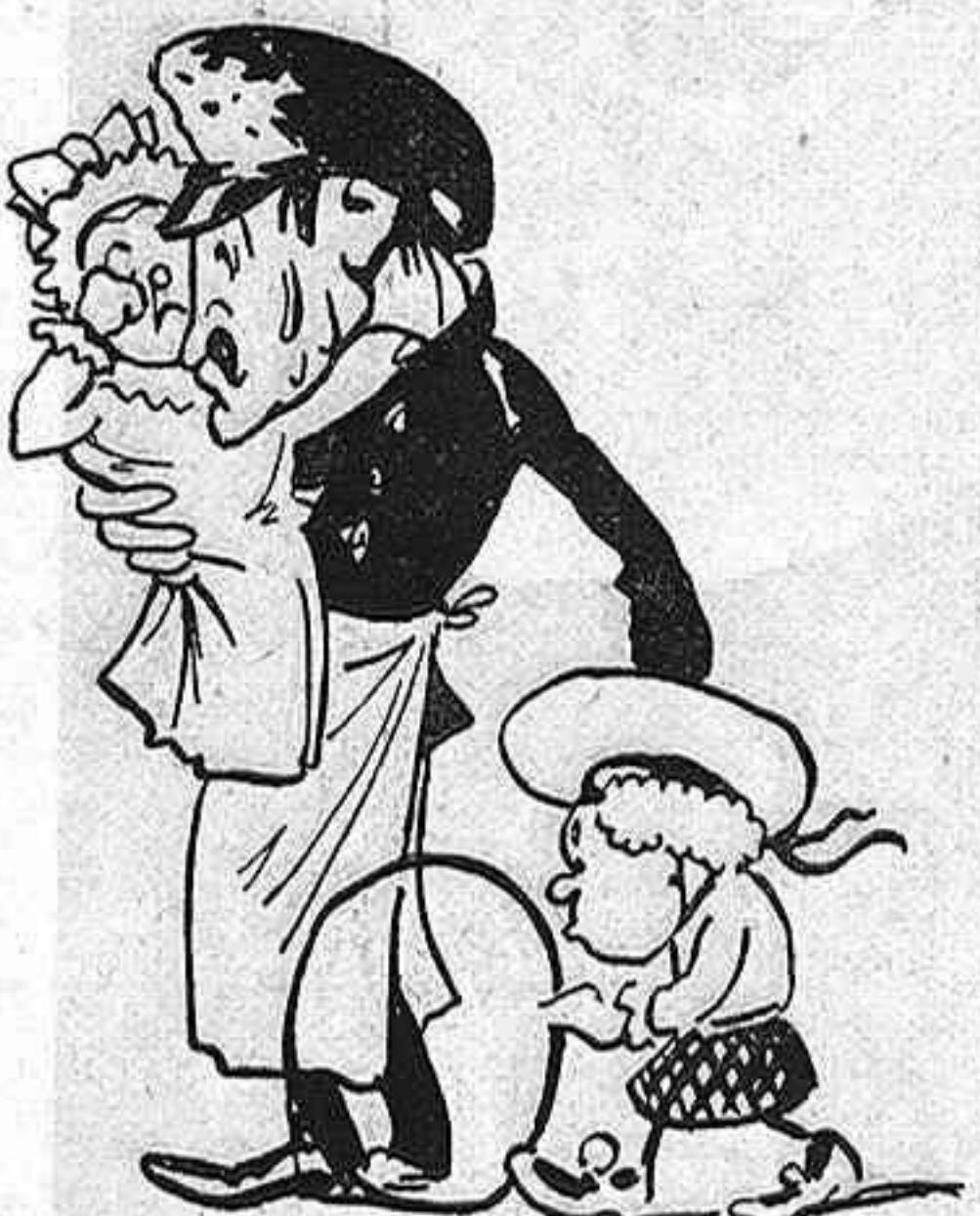

—Desengáñese, Sr. Alcalde, todo el *desprestichi* del cuerpo viene de esos *periodicots* como LA ESQUELLA que siempre se burlan de l' *autoritat*.

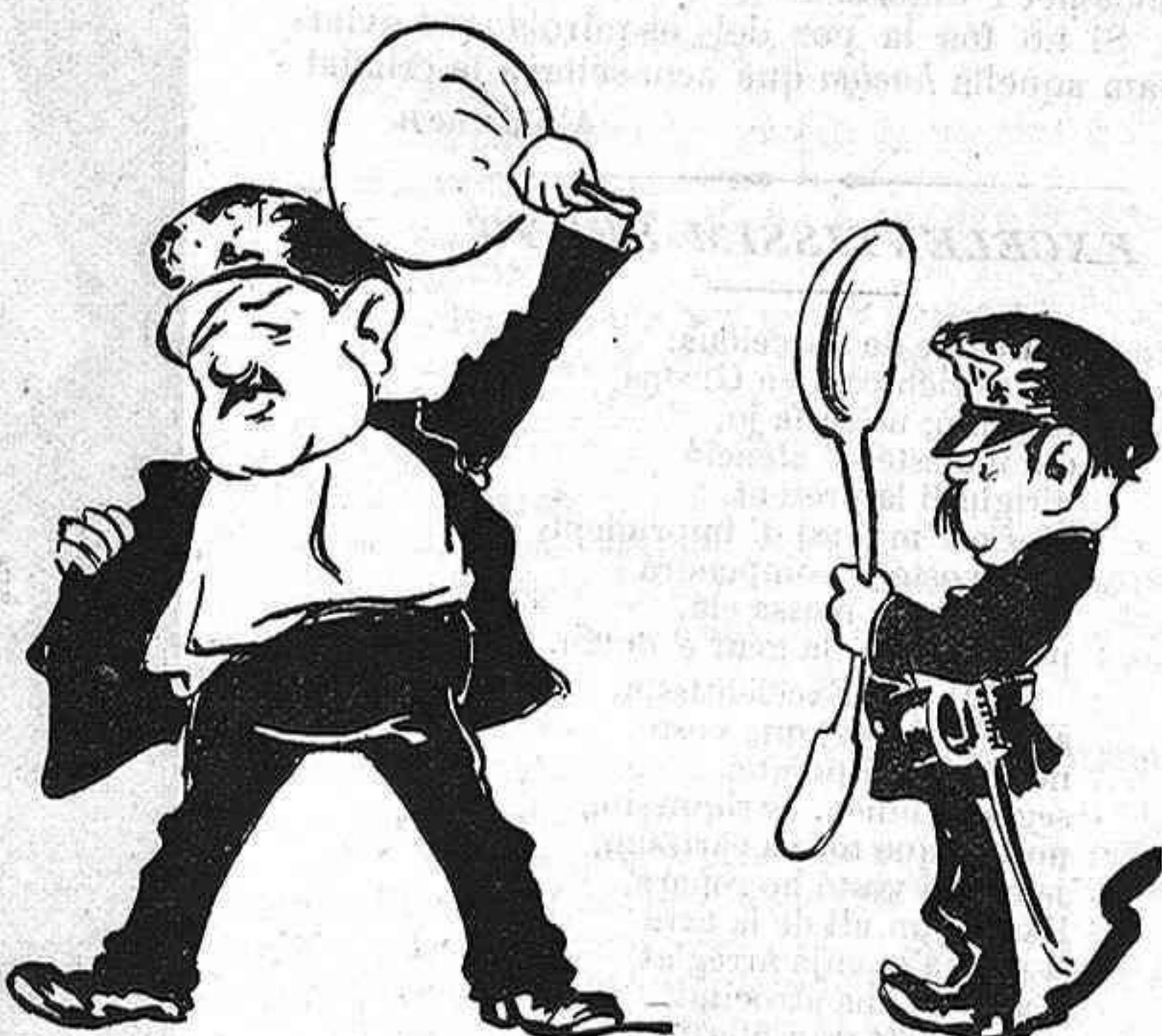

—Si voy enseñando la *cebolla* es porque me faltan botones, y si me faltan botones es porque se ha *agotat* el presupuesto.

—Estos pantalones son un poco *curts*; pero *gloriosos*: los heredé del Sr. Fontrodona; de feliz memoria.

—Habrá de dispensar la falta de aseo, porque acompañando á los chicos de los *rechidors* s' embruta molt l' uniforme.

—Permítame, Sr. Alcalde, que me desabroche: yo tengo *fagots*.

—Mi arma, aquí está!... Con ella hago el *arrós* á uno de los de l' olla que me ha tomado de cocinero.

es molt fácil qu' enfadat,
vosté 'm digui: «¡Feste... frare!»
¡Com s' enten! ¿No te la vara?
Donchs del acaparador,
sigui vosté lo terror;
llena á n' ells, en que no gosi,
y anirá tot be. Disposi
de 'n

LLUIS G. SALVADOR

LA DIDA SECA

Es un tipo casulá y familiar, per mes que no pertanyi á la familia ab qué habita.

No es de la familia, pero d' ensá que está en ella en calitat de *dida seca*, s' interessa mes per ella que per la seva propia, de qui 'n reb alguna carta molt

de clá en clá, y la contesta, si se 'n recordava, molt de lluny en lluny.

Se li diu *dida* per lo que ha estat, y *seca*, per lo que es.

Ha sigut *dida* d' una criatura de la casa, se li havia mort el seu propi fill y l' marit avans del didatje, ó durant el didatje, quan ha desmamat la criatura ha continuat servint á la casa ab carácter propi; perqué no es la mestressa, pero vigila, renya y si bé á má despedeix á las minyonas; no es criada, pero en fá quan ne falta alguna; no es cambrera pero no permet que ningú li arregli l' armari ó la calaixera del noy ó de la noya que ha criat, en fí es la *dida seca*.

Si 'ls pares reptan al seu, ella se 'n ofen, el disculpa y s' enginya las escusas per culpá á las altres criaturas de la casa ó al servei, de las faltas que

NOTAS Y PERFILS.—EXCUSAS Y CAMÁNDULAS

—He comparecido á la revista, aunque hace doce años que estoy enfermo. Estoy muy *gras*, pero cuando doy cuatro pasos m' *ofego*.

—He venido con toda mi prole, para que vean que mal puede hacer el *servey* de días, quien trabaja tant de nit.

—Como guapo lo soy: todas las *nervas de servey* se enamoran de mí. Por tanto creo merecer la aprobación de S. E.

—Dispense, Sr. Alcalde, si el ros no se me pone bien: el difunto tenía el *cap mes gros*.

—Aquí, donde me ve, Sr. Alcalde, soy el ángel custodio de la moralitat. Yo vichilo á las donas quan se banyan.

—Faltan mas de 50 guardias á la revista: ¿dónde están?

—No sé, Sr. Alcalde: alguien tal vez se los habrá metido en la *butxaca*.

aquell ha comés. El *seu* es el mes viu, pero l'mes quiet de tots; quan va á estudi ó á costura es el mes aplicat, y, per suposat, el mes maco ó la mes maca de casa.

Es bona dona y fiada—per aixó ha continuat á la casa després del didatje—pero la mateixa predilecció pel *seu* li fa fé cosas que si ell no hi sigués, no seria capassa de fer. Els pares ja veuhen que l'malvicia, sino que comprénen que es per la massa estimació que li té; li compra las joguinas que l's pares no li volen comprá, li dona las llaminaduras que l's altres li negan, y escatima á ne l's demés la part que l's hi ha de fé, ab l'escusa de que l's hi faría mal, perque l'*seu* en tingui ab més abundó.

Sempre que als senyors els hi portan un altre petit de París, no entra cap dida que no sigui á gust

de la seca, y ab tot y aixó á cada moment troba taps á la tendra perque ó no sab faixá bé al menut, ó no li dona mamá ab prou regularitat, ó l'mal-resa acostumantlo á que s'adormi passejantlo, ó no li coneix quan plora de gana ó de mal de ventre, y ella fá y desfá y renya y rondina, fins al punt que la dida en actiu *servey* no té que anyorá á la seva sogra.

Quan el *seu* s'troba indisposat ó malalt, ella l'cuida, dorm á prop d'ell ó l'vetlla, disposta dels fogons per escalfarli l'aygua ó las medecinas, y si la cuinera se li queixa perque ha d'enlestí l'diná sino l'senyo li renya, la dida seca li contesta que prengui paciencia perque primé son els malalts que no l's que estan bons. Si l'malalt ja va per bé, pero encare té de fé dieta, y somica que té gana, ella d'amagat li dóna arrós ó sémola ó borregos, sostenint que l's metjes no hi entenen y deixan debilitat la

canalla, que després se críen escanyolits. Es clà que alguna vegada 'l malalt té una recayguda y 'l metje endevina que es perque no s' han cumplert las sevas ordres de la rigorosa dieta; ella l' escolta, no contesta y encare 'l metje no es fora, sense dir que hagi donat menjá al malalt, diu botzinejant:—¡Qué 'm conta á mí de si s' han cumplert ó no las sevas ordres! Si m' haguessin deixat fé á mí, ab aygua d' ordi que li hauría donat, y uns cataplasmas de seva al ventre, la criatura no hauría jegut ni dos días. Sino que aquests, com més visitan mes cobran. ¡Que no menjil! que no menjil aviat está dit. ¡Vés cómo viuría ell sense menjál! Lo mateix me va passá ab el de casa, que al cel sigui, varem creure al metje, va apoderarse d' ell la debilitat, y quan ja 'ns créyam anava per bé, ab una airada va agafá una pulmonia, y al calaix. ¡Ja n' estich escarmientada dels metjes!

—Peró no tothom es igual, li fa la senyora.

—Desenganyis y deixis de metjes; aquell que menja bons talls, no está pas malalt.

La senyora, sentint aquest argument tan convincent, no torna resposta, però comprenent la rahó del metje, d' allí á endavant lo que fá es vigilá mes al malalt, perquè s' compleixin las disposicions facultativas, per mes que la dida seca refunfunyi, que no pocas vegadas, tractantse del seu, té mes autoritat ella que la mare. Y per que ho creguin, aquí va un fet històrich.

Al ensanxe, y 'm callo 'l carrer, perque en el barri y mes enllá, va esbombarse 'l cas y no voldría que per causa meva tingüés major publicitat, un marit y muller tenian una filla, que per enténdreus millor li dirém Agneta, encare que 'l seu nom era un altre. L' Agneta era molt vistosa, millorant lo present per las lectoras, y tenia dos pretendents. Aixó no es estrany y sembla que sempre tindría de serho, ja que segons las estadísticas abundan més las noyas que 'l joves, y no obstant son mes las que tenen dos ó tres pretendents que 'ls joves que tenen mes d' una pretendenta. Deixant de cantó aquesta anomalía, y tornant á la narració, es el cas que pretenfan á la Agneta un botiguer molt aixerit y un metje molt avispat.

Tant l' un com l' altre eran guapets, encare que de tipo different. El botiguer era ros y 'l metje era moreno, de bona estatura tots dos, si bé 'l segón mes alt que 'l primer.

A la noya li havia caigut mes de l' ull el metje moreno que 'l botiguer ros, pero la mare estava mes per aquest, perque tenia un establiment acreditat ja de vida del pare d' ell, y 'l metje s' trobava al censament de la carrera y, qui sab com li anirá la sort pensava la bona senyora.

L' Agneta, filla única, cusida á las fandillas de la seva mare, sentia las refleccions que aquesta li feya, á tot deya amen, pero á solas se posava trista y fins en alguns moments li anavan las llàgrimas cara avall. Es dí á solas, no hi estava, perque la dida que l' havia criada era á casa, dormia prop seu y observava tot lo que feya, y fins la noya li confiava lo que no gosava confiar á la seva mare.

Aquesta, naturalment que mirava pel benestar de l' Agneta, y volía colocarla ab la possible seguretat de que no pogués patí, seguretat que tenia ab la bona posició del botiguer, y era eventual el pervindre del metje.

La ex-dida, prou devia comprender la rahó de la mare, pero comprenia mes l' afició de la noya, que s' imposava á totas las rahons, y aixó l' obligava á anar cada dia á cal metje á portarli recadets sense que ningú 'n sospites res, perque ¿qué sabia la gent si la dona tenia ó no una afecció que la fés aná tan sovint á consultá ab el doctor?

Aixís es que aquest, sapiguent la voluntat y la si-

tuació de l' Agneta, no 's donava per ofés de las rebudas fredas que en casa d' ella li feyan, y no desistia de las sevas pretensions.

Per altra part, la dida, com li deya la noya sense 'l calificatiu de seca, á tots els coneiguts que tenia, y 'n tenia molts, perque quan era soltera ja havia servit á Barcelona en casas ben relacionadas y que li menavan bon afecte, esplicava curas maravellosas del jove metje, proporcionantli d' aquesta manera una pila de clients.

Arribá 'l dia en que s' anava á formalisá 'l prometje de l' Agneta ab el botiguer, y

—Ay, dida, aixó s' ha acabat! li digué plorosa la noya.

—Bé, bé, fes el cor fort y no somiquis, li contestá.

—Peró no veyeu la mare?

—Si que la veig, pero es l' hora de veure á ton pare.

—¿Qué li diré jo?

—No; si seré jo que li diré.

Va esperá que la mare y la filla, fóssen fora de casa, emprengué al pare, li esbombá la voluntat de la noya, li digué que aquesta seria una desgraciada si no 's casava ab el metje, li ponderá la bona clientela que aquest ja tenia, y va fer que aquest parlés del asumpto ab la seva muller.

La mare, que 's creya que 'l metje ja s' havia dat de baixa en las relacions ab la seva filla, 's va sorprendre, pero va parlar á solas ab l' Agneta, y no va tenir res mes que fer sino cedir á la voluntat de la noya.

Y no tardá gayre l' Agneta en ser metjesa.

El botiguer, tingué d' enterarse de tot, y ara, quan algún coneigut seu li diu que té relacions y espera casarse ab una noya, que la mare ja hi ve bé, diu:

—Si la noya té dida seca, deixat de la mare, procura que hi vingui bé la dida seca.

PAU BUNYEGAS

COMPETENCIA

Dissapte, á Novetats, se doná una funció á benefici de la Matilde Rodríguez.

Y 'l mateix dissapte, á Eldorado, una funció á benefici de la Matilde Moreno.

Já no es alló tan usual entre empresas mes ó menos rivals de ferse competencia d' estrenos; avuy se fan competencia de beneficis... y fins competencia de Matildes.

¿A quina funció anirás cabás?—vaig preguntarme.—Ab quina de las dos Matildes quedarás bé, encare que tingas de quedar malament ab l' altra?

En aquesta situació vaig consultar á Sant Agustí, y seguit al péu de la lletra la prescripció del sant doctor: «En el dupte, abstente», ni vaig anar á Eldorado, ni tampoch á Novetats.

Ahont vaig anar, sigué al

TÍVOLE

Aquí á lo menos estrenavan una obra: *Los titiriteros* (en francés *L' auberge du Tohu-Behu*), lletra de M. Ordeneau, y música del mestre Roger.

Es en francés una gatada en tota la extensió de la paraula, concebuda y escrita al únic objecte de fer riure, y rica en situacions musicals que aprofita 'l compositor pera donar mostra, en alguns passatges, del seu talent flexible y en altres de la seva exuberancia y brillants.

Precisament, en aquests mateixos días l' opereta aques ta s' está representant ab éxit extraordinari en un teatre

DESDE DALT DEL MONUMENT

(Dibuix de APELES MESTRES)

—Sr. Amaaaat!!... Fassi 'l favor de ferme pujar una americana de dril, que ab aquest gabán de pells em derriteixo!...

de París, per la picaresca y graciosa Lambrecht que aquí també vā posaria. No es, donchs, gens extrany que 'ls francesos se 'n llepin el bigotis.

Traduhida al castellá y posada al Tívoli no produheix de bon tros l' efecte del original. El traductor (qu' entre paréntesis no es el Sr. Urrecha, com ha afirmat un periódich sense cap fonament) no ha sapigut trobar l' embocadura de aquest género. No n' hi ha prou ab escriure diálechs en versos més ó menos ripiosos: un bon traductor s' identifica ab l' obra y l' anima ab la seva xispa natural y expontánea. En no tenint el dō de la gracia mes val no posars'hi.

Naturalment que en una obra que comensa per careixer d' expontaneitat, els actors s' hi troban tots extrañys, y no donan ab la manera de lluhirs'hi. Y mes encare als actors com els nostres que generalment no tenen el chic que sol distingir als francesos.

Salvats aquests reparos l' obra resulta entretinguda, xistosa en algun passatje, bufa en molts altres, y en quant á la música es animada, fácil, alegra, afalagadora de las orellas... es á dir d' aquella que s' enganxa y corre desseguida pels carrers.

L' empresa ha posat l' obra ab esmero. Res hi perdría, no obstant, en escursar els exercicis acrobàtichs del final.

CATALUNYA

Dimars vā posarse en escena un *arreglo* del *Hamlet* de Shakespeare fet per en González Llana y en López Ballesteros.

El gran trágich anglés sempre resulta admirable per lo genial de sus concepciones, sigan las que 's vulgan las mans que s' atreveixin á *arreglarlo*. No vol dir aixó que 'ls dos autors de aquesta nova versió sigan escriptors de poch més ó menos, puig revelan saber manejar la ploma ab facilitat y correcció. Pero á Shakespeare aixó no li basta: precisa que 'ls que pretendan traduirlo 'l coneguin molt íntimament, per conservar sempre quan me nos el vigor de la frase qu' es un dels seus distintius. L' autor del *Hamlet* estém segurs que si bé aprobaría molts fragments de la versió castellana, no deixaría de repudiarne alguns altres escrits en versos genuinamente castellans, que tenen mes de sonorosos que d' expressius. No hi escribia Shakespeare de aqueixa manera.

¿Y perqué 'ls Srs. Llana y Ballesteros han hagut de suprimir aquell fragment tan hermos en que Hamlet s' absté de matar á Claudi, per trobarlo entregat á l' ora-

INSPECCIONANT EL REMAT

—No 'm deixa reposar may aquesta patulea. Teníu; d' aquí quatre ó cinch senmanas, bateig.

FALTA DE PES Y RAHÓ DE PES

—Noy, aquesta senalla de carbó es curta de pes.

—Dispensi: el que hi falta l' hem portat á la Exposició.

ció y evitar que la seva ànima se salvi? Si comprendeguis sin al gran trágich, de segur que no hauríau prescindit de aquest episodi, qu' es una de las joyas de l' obra.

Tocant á l' execució precis es confessar que l' obra va ser posada ab carinyo. En Fuentes especialment fá tot lo que pot, sense que lo que pot en Fuentes siga tot lo que necessita aquell colossal personatje.

En alguns passatges va ser aplaudit especialment en el quadro de la representació al qual va donar reals ab un efecte, que, segons els crítichs extrangers va idear la Sarah Bernhardt, alcansanthi una gran ovació.

La representació va durar fins prop de las dues de la matinada.

N. N. N.

¡AQUI NO HA PASSAT RES!

PRÓLECH

—Senyors: Si es que volem regenerarnos es precis parlar clar y ab energía, descorre tots els vels caigui qui caigui y castigá ab ma ferma als taruguistas.

S' ha posat de tal modo aquesta casa, ó mes ben dit la gent que l' administra, qu' está mes segú un duro á la Gardunya que no pas á la caixa de la vila.

Aquí el que roba menos s' embutxaca un parell de dotzenas de cadiras, y el més hónrat de tots recull las fundas y se 'n fa unas cortinas.

Se venen els empleos per tres xavos, s' autorisan bunyols mitjansant primas, se pagan els serveys tres voltas doble y se subasta tot fins la justicia.

Tot un vol d' afamadas sangoneras van xuclantse la sanch de la Pubilla; jo no diré qui son, hi ha llevadoras, empleats, regidors y periodistas.

Es precis, donchs, portar á la picota

á quins d' ella 's fan dignes.
¿Prometeu ajudarme en eixa tasca?
(Tots ab un crit unànim). ¡Desseguida!

LA COMÈDIA

—Aquí en aquet calaix hi havia un duro
y 'l veig que are ja jeu en vostra hermilla
¿Que l' heu tocat vos, Pau?

—Jo, ni pensarho
y m' ofen que se 'm cregui tan indigne.

—D' una cosa que val quatre pessetas
se n' han pagat deu mil á un contratista
¿qu' en sabeu d' això, Pere?

—Ni una ratlla.
Jo no hi era y m' ofenen tals sospitas.

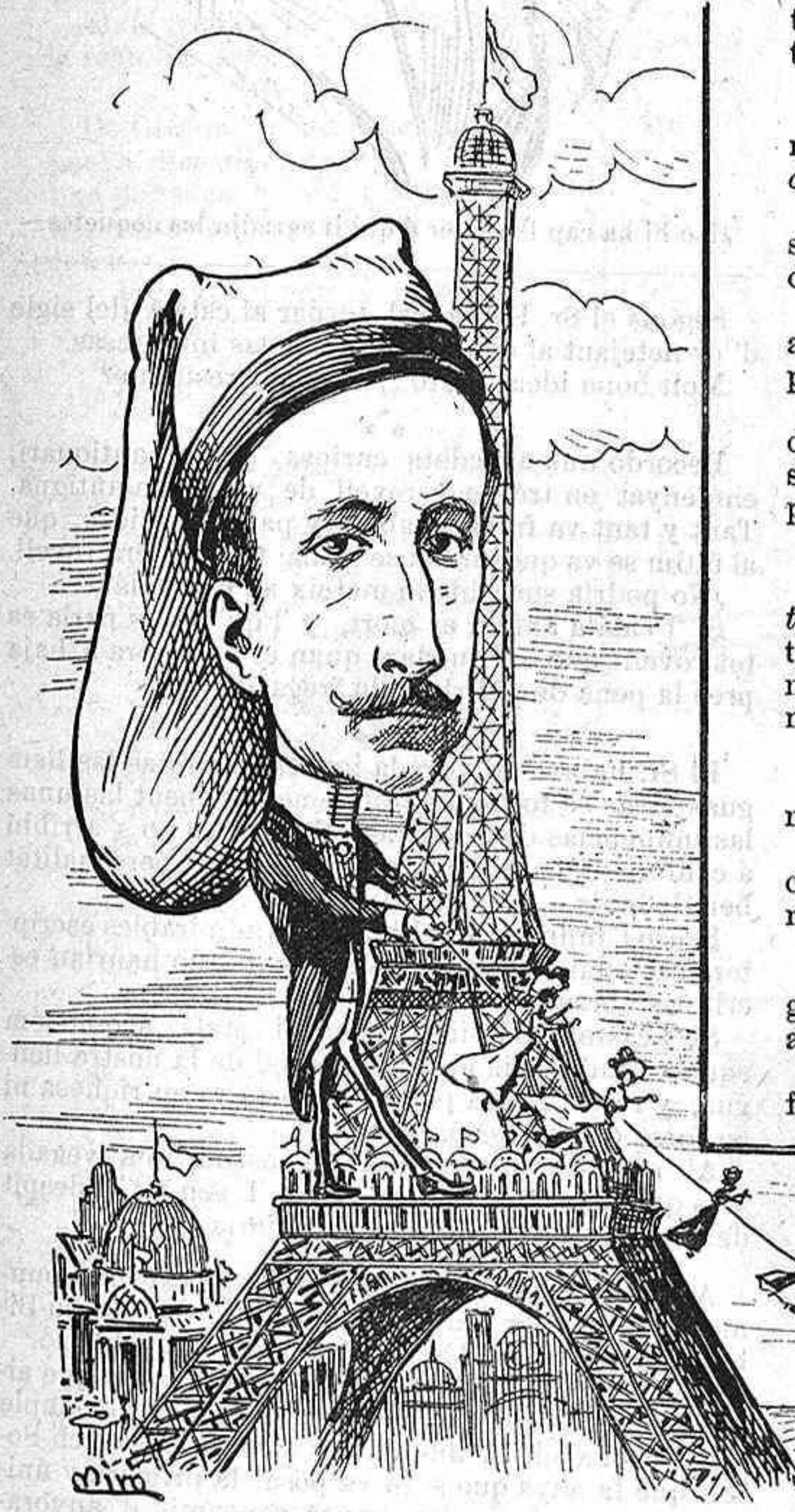
—Han passat un colla de bots d' oli
sense pagar ni un céntim. ¿Qué 'n sabria
algo d' aquest xanxullo, Berenguera?

—Jo no hi vist res ni sé lo que m' esplica.

EPÍLECH

—Senyors: Alló que deyam son romansos:
aquí tots son honrats, integros, dignes,

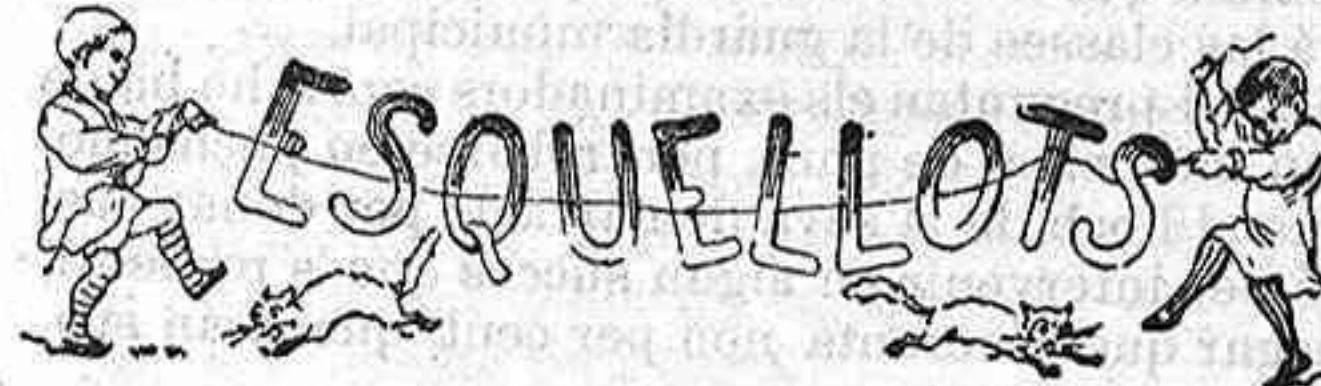
CORRESPONSALS PERIODÍSTICHES

la informació qu' hem fet escrupulosa
ens ha probat qu' aquí hi ha *manos limpias*
y que som caballers.

(*Pro las pessetas
van fentse fonedissas.*)

JEPH DE JESPUS

¡Quína calor, companys! ¡Quína calor!

Dir que un hom sua es poch: afirmar que un se li
quida ja es mes aproximat á la realitat.

Sort que un se resisteix á convertirse en un bas-
salet d' aygua, tan prompte format com evaporada,
pel gust de veure ó de llegir alguna cosa nova.

Com per exemple: lo que deya un periódich l' al-
tre dia:

«Desde qu' hem perdut las colonias, el clima de
Cuba y Filipinas se n' ha vingut á Espanya.»

Ja ho veuhen: no's pot dir que ho haguém perdut
tot. Y si suem, hem de suar de gust... hasta per pa-
triotisme!

En la recepció dels mataronins en la Lliga regio-
nalista, va parlar el Doctor Robert *ex-abundantia
cordis*, dihent:

«Si la prosperitat de Catalunya havia de alcansar-
se á costa de la desgracia d' Espanya, no la vol-
dría.»

La major part dels regionalistes, al enterarse de
aquest rasgo de noblesa van posarse á fer cara de
prunas agres.

La Perdiu, en l' extracte que va donar del discurs
del Doctor Robert, va menjarse aquest párrafo...
sens dupte per no voler perdre la nota de mals es-
panyols ab que s' ufanen.

* * *
Quan el Doctor Robert va abstendir-se en el mee-
ting del dilluns, de repetir y explicar una afirmació
tan honrosa es senyal de que abdica de lo que l' ho-
me mes deu estimar: l' independencia del pensa-
ment.

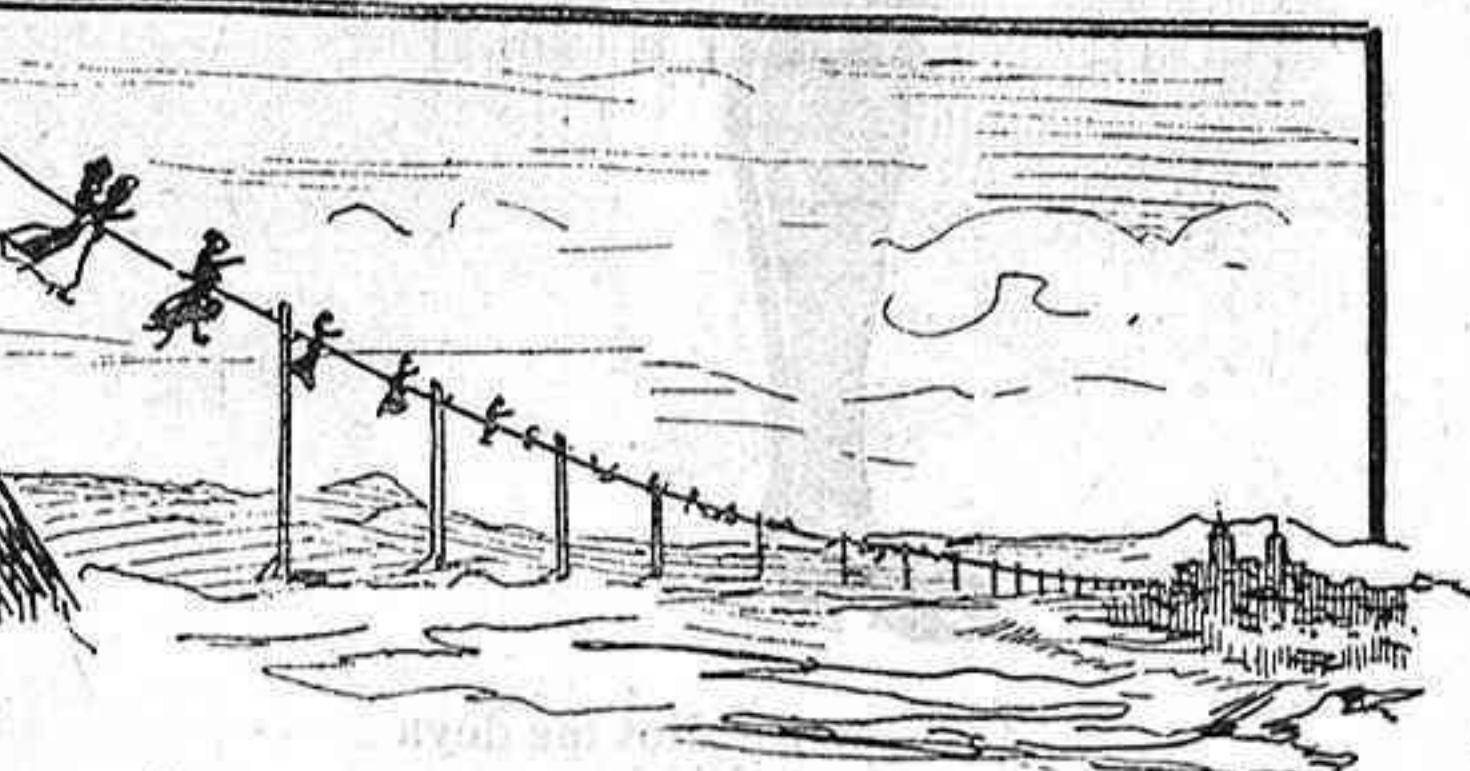
¡Pobre Doctor! ¡Está ben ennavegat!

En lloc de ser ell qui recepti als malalts, son els
malalts que 'l receptan á n' ell.

Y per aquest camí no es fácil que 's dirigeixi á la
conquista de la Espanya regional; mes aviat arriba-
rá la conquista del mon al revés.

Ens alegrém de saber que 'l Sr. Russinyol, que se-
gons confessió propia, ell també era cacich, accepti
avuy las bases de Manresa.

Cantan molt bé 'ls russinyols; pero tenen un de-
flecte: acostuman á ser molt lleugers.

EN COLL Y RATAFLUTIS, proveidor de hermosuras del *demi-monde* perque 'ls de *La Perdiu*, entre part de rosari
y part de rosari, 's regositjin.

Y ab la mateixa facilitat ab que volan de Manlleu á Manresa, son capassos de tornar de Manresa á Manlleu de una volada... ¡ey! si pel camí no tenen cap desgracia.

Sembla que's fan traballs preparatoris per examinar á las classes de la guardia municipal.

Si 'ls hi preguntan els examinadors com s' ho ha de fer un municipal de punt, per trobarse en pochs moments al lloch de la seva demarcació per donar ausili ó per intervenir en algun succés que's presenti, de segur que 'l noranta nou per cent quedarán sus pesos.

Y si 'ls hi preguntan com s' han de manegar per que *los ladrones sean habidos*, no n' aprobarán cap.

En Pompeu Fabra, com á preludi de una serie de conferencias, va deixar sentat que 'l catalá que's parla avuy es un dialecte. Tals son els estragos qu'en el nostre llenguatje matern ha fet l'influencia del castellá.

REFLEXIÓN

—Ara aquell vellot me deya
que volía venir ab mí,
sense pensá que si ho feya
de ré 'm podría serví.

¿No hi ha cap llaminer á qui li agradin las coquetas.

Segons el Sr. Fabra cal tornar al catalá del sige d'or netejant al de avuy de totes las impuresas.

Molt bona idea... pero ¿pot donar resultats?

Recordo una anécdota curiosa, de un antiquari, empenyat en treure 'l rovell de 'un' arma antigua. Tant y tant va fregarla ab oli y paper de vidre, que al últim se va quedar sense arma: tot' ella era rovell.

¿No podría succehir lo mateix ab el catalá?

Si 'l catalá antich es mort, y 'l qu' ara 's parla es tot rovell ¿que 'ns quedará quan el Sr. Fabra s'haja pres la pena de pulirlo y de fregarlo?

El Sr. Fabra tal vegada ignora que totes las lenguas vivas se forman perennement, rebent las unes las influencias de las otras. Y mentres no s'arribin á confondre conservan sempre la seva personalitat ben definida.

Sense l'influencia del italiá, els admirables escriptors castellans del sige de Cervantes no haurían escrit sas obras inmortats.

Si 'l castellá ha influhit en el catalá, acomodém aqueixa influencia al geni especial de la nostra llengua, y res hi haurà perdut aquesta ni en riquesa ni en forsa d'expressió.

Al cap-de-vall, quedará demostrat una vegada mes que la sabia naturalesa fá 'l seu fet, á despit dels que s'empenyan en contrariarla.

A Vilanova y Geltrú tractan d'aixecar un monument á D. Víctor Balaguer, fundador del Museu-Biblioteca que porta 'l seu nom en aquella població.

Es molt just que ho fassin y celebraríam que aixís sigués. En tot cas, no prenguin pas per exemple á Barcelona ab el monument á ne'n Frederich Soler, que fa anys que s'hi va posar la primera y única pedra que ja 's deu haver consumit d'anyora-ment.

Ha mort á Bruselas Mr. Joseph Mertens, que du-

rant dugas temporadas dirigí l' orquesta del gran Teatro del Liceo.

Aquell vellet, qual batuta's movia pausadament, sense brío, pero ab molta seguretat y conciencia, havia sabut captarse no pocas simpatías entre 'ls nostres filarmónichs, que sempre li agrahirán l' haver-nos donat á coneixer dos de las obras mes importants de 'n Wagner.

D. E. P.

De *La Perdiu*:

«Senyor Romero, gracies! Y si may necessita quelcom, mani, que aquí estém per servirlo com al millor collobrador de las nostras ideas.

»La realitat s' imposarà algun dia á tots els Romanos d' Espanya, inconscients ó conscientis del gran mal que fan.»

Silogisme:

Es aixís qu' en Romero que fá un gran mal, es un collobrador de las ideas de *La Perdiu*, ergo las ideas de *La Perdiu* produheixen el mateix mal que 'ls actes de 'n Romero.

Aixís resulta per confessió de la mateixa *Perdiu*.

De Girona 'ns fan saber que en pochs días distints carreteras han donadas en fer atentats á l' honestitat de noyas y fins de criaturas.

Pera atemperar las sanchs d' aquests carreteras sátiros, els hi treuria las mulas y qu' ells tiressin el carro.

Un tal Mr. Jourdain, ha dirigit una comunicació á la «Societat de Biología», exposant la teoria de que 'ls cargols son músichs.

Aixó ja ho devia sapiguer el qui va treure la cansó de

«Cargol treu banya, puja la montanya, etc.»

Per probarho Mr. Jourdain no 's fixa en aquesta cansó, sino en que posant cargols demunt d' un vidre, al passarlo, treuen un só musical semblant al que s' obté al passar un dit humit per la superficie d' un cristall.

Se 'ns figura que aquest Mr. es molt... cargol, porque agafa'l rave per las fullas, ja que 'l só, en tot cas, serà del vidre y no de la bestiola.

Si vol sentir cantar als cargols, ja hi ha un medi. N' agafa una bona estesa, 'ls fá á la patarrella-dada, y al posarlos al foch, sentirá quin coro.

Y aixó ja fá molt temps que va inventarse aquí á Catalunya.

A Cette y altres punts del Mitjdia de Fransa, ha comensat á ensajarse ab èxit la *xampanyisació* dels vins comuns.

Tot consisteix en saturarlos d' àcid carbonich y ferlos treure bruma quan se destapan.

Se serveixen pels cafés, á tall de

gasseosas, á preus baratissims, y está clar, de consum no 'n vulguin mes.

Espero que 's generalisi aquest sistema pera brindar á la salut dels seus inventors, ab 'l vi que allá á Fransa ja 'n diu tothom: el *xampany dels pobres*.

¡Qui la peta, la bona ampolla de xaretlo rabiós, que refresca y escalfa á la vegada!

Una qüestió de honor.—Els testimonis resolen que l' assumpto 's ventili sobre 'l terreno; y l' ofés, vejentselas mal dadas, s' hi nega resoltament.

—Fins á cert punt ho comprehench—diu un dels padrins.—Vosté será casat.

—No, al contrari—respon aquell fulano—soch solter y de aquí vé que tingui tan gran apego á la vida.

ELS NOSTRES GACETILLERS

LLUIS FIGUEROLA

—Per ser bon gacetillé
se té que imitar á Deu.

—Imitar á Deu ¿en qué?
—Trobantse per tot arreu!

SEGONA PART DE LA SEQUESTRADA DE POITIERS

6

EL CRIMEN DE ANOCHE

(PROPIETATS DEL JULIVERT Y DE LA TARONJINA)

Poch mes ó menos de *El Liberal*:

MARIDOS QUE SE DESANGRAN

«Anoche, á eso de las once, una serie de *ayes* inarticulados turbaron la paz de los vecinos de la barriada del Clot.»

Antecedentes

«En una de las casas contiguas al apeadero del tranvía de vapor que vá de Barcelona á San Andrés y de San Andrés á Barcelona y vice-versa, habitaba un matrimonio joven y apacible que era por sus costumbres la envídia de los casados de la barriada. La harmonía que reinaba entre los dos esposos no podía ser más completa. Todas las noches se les veía en la galería mezclando una gaseosa y una cerveza antes de ir á la cama.»

El suceso

«Atraídos por las lamentaciones que partían de dicho punto, hacia él se dirigieron el sereno suplente Antonio Pou y el vigilante de segunda Isidro Requena, entrando resuelta y valerosamente en las habitaciones de los referidos cónyuges y presentándose á su vista una escena desgarradora. El marido Ramón Buxareu, de 35 años, de estatura regular, sentado en la cama y bañado en su

UN SENYOR DE LAS CLASSES CONSERVADORAS

—Senyor, Deu meu, enviéume aviat un altre Mañé que pensi per mí, perque sino de tant pensá se me 'n vá 'l cap.

propia sangre, recibía en el cogote sendos golpes de su esposa, Concha Rovirosa (a) la *Pajes*, agraciada mujer de 25 abriles que para nosotros la quisiéramos.

Los guardias condujeron al herido á una farmacia próxima y á la criminal mujer á buen recaudo.»

Los motivos

«Según expontánea declaración de una vecina del rellano de la escalera se ignoran los motivos que indujeran á la *Pajes* á cometer el *esposicidio*, á no ser que esta fatal resolución se relacione con una visita que aquella hizo ayer mañana á una tía que tiene en San Juan dels Piteus.»

La «tía» de San Juan dels Piteus

«Inmediatamente nos personamos en el pueblo do reside la expresada tía, señora de buena catadura, jamona de buenas carnes, que nos recibió con excesiva amabilidad, con ser la hora tan intempestiva, y cuya *interview* no tiene importancia con relación al crimen, por más que nosotros la *sondeamos* muy á fondo.»

El Juzgado

«El activo juez del distrito, señor Ternera de la Vaca, junto con el celoso escribano don Jorge Bartomeus no acudieron prontamente al lugar del suceso, hecho que demuestra la negligencia y el descuido de la justicia en España, y por lo que hacemos nuestra más enérgica protesta.»

A última hora

«Cuando nos alejamos del teatro del crimen, orgullosos de haber cumplido con nuestro deber de *reposters*, los vecinos de la barriada del Clot continuaban tomando el fresco en la puerta de sus respectivas casas, en ademán tranquilizador y haciendo sabrosos comentarios respecto á las causas de este sangriento suceso que al parecer de algunos no tiene ninguna importancia, pues, según afirman los facultativos, la sangre del Ramón Buxareu provenía de una hemorragia natural de su propia nariz á lo que era muy propenso, y los golpes que su mujer, la Concha Rovirosa, le daba en el cogote, habían sido inferidos con el objeto de *estroncarle la sangre*.»

Apreciaciones

«Apesar de todo, nosotros, agenos á toda pasión que pueda vedarnos el sentimiento de justicia que anima nuestros juicios, seguiremos nuestras informaciones para ayudar á las autoridades y llegar al esclarecimiento de tan misterioso hecho, del cual daremos extensos detalles en nuestra edición de la mañana.»

Y... efectivament, la sanch era del nás; al veure la pobre dona que no li parava de rajar després de haverli posat aigua fresca, vinagre, etc..., va comensar á donar cops de puny al clatell del seu marit, com si matés un cunill, inspirada sens dupte per la médica popular que ho recomana. Cosa que 's podia perfectament estalviar si li hagués aplicat als forats del nás unes quantas fullas de julivert, manera senzillíssima d' estroncar una hemorragia per abundant que siga.

Inútil dir que 'l fet que ressenya 'l diari rotatiu, no va conmoure á ningú mes qu' á sos redactors á quins aconsellem que si realment s' espantan ab aquestas futesas prenguin una mica de tarongina que pels sustos es millor que la tila; y que si, com suposém, es mentida la seva tensió nerviosa al comentar els crims del dia, si-guin franchs, y aixís com hi posan en lletras titulares *Nuestras pesquisas*, *Confidencias del agresor*, etc..., etc..., hi posin d' aquí endavant: *La perra chica ó Buscando el regla*.

SOLUCIÓNS

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Di-a-de-ma*.
- 2.ª ANAGRAMA.—*Fira-Rifa*.
- 3.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*La Baldirona—Guimera*.
- 4.ª CONVERSA.—*Miquel*.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Com mes trencà-closcas, mes solucions*.

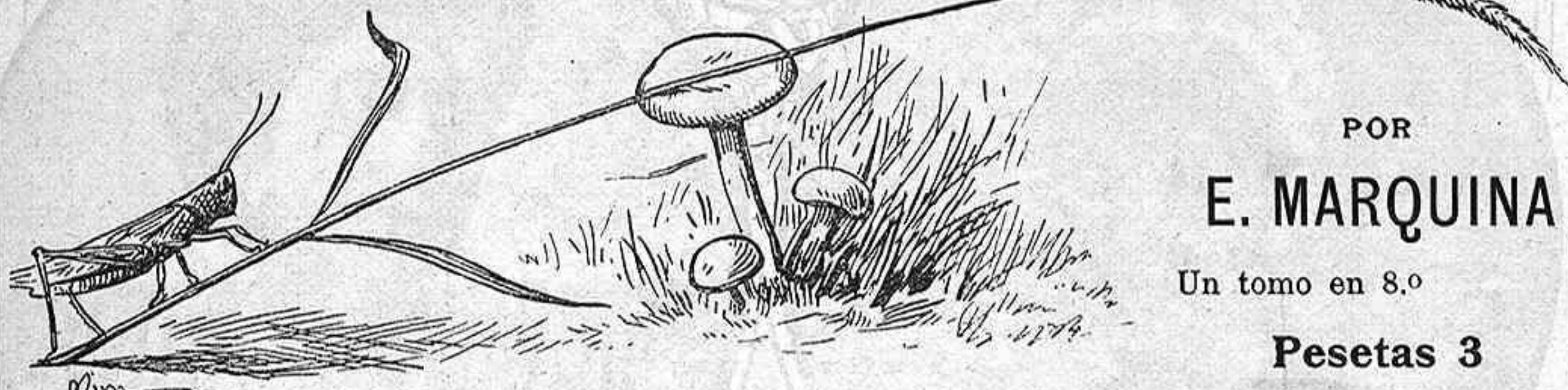
Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Impremta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Obra nueva

Las Vendimias

POR

E. MARQUINA

Un tomo en 8.º

Pesetas 3

Acaba de publicarse

ECOS ARGENTINOS

POR D. JUAN VALERA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

Nueva de H. de BALZAC

EL HIJO MALDITO

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

BANYS DE MAR. Breviari del banyista, per *Pere Manaut*. . . . . Pesetas 0'50

DE LA GUERRA, por *Guy de Maupasent*. . . . . » 2

HOMBRADAS, por *M. Tolosa Latour*. . . . . » 0'75

LA REGENTA, por *Leopoldo Alas (Clarín)*, 2 tomos en 8.º . . . . . » 8

LA BARRICADA. Versos revolucionaris, per *Jeph de Jespus*. . . . . » 0'50

EL PROCESO DE CRISTO, por *F. Pi y Arsuaga*. . . . . » 1

LA DECADENCIA DE LAS NACIONES LATINAS, por *G. Sergi*. . . . . » 3

LA MALA VIDA EN MADRID, por *B. de Quirós y Ll. Aguilaniedo*. . . . . » 4

Último tomo publicado de la

Colección Diamante (^{Edición}
^{López})

VENID Á MÍ....

POR EL

CONDE LEÓN TOLSTOI

Un tomo en 8.º con una elegante cubierta tipográfica. . . . .

Ptas. 0'50

En preparació

AGENCIA DE MATRIMONIS — PER —
C. GUMÁ

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extavios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DONAS A L' AYQUA

—Trobantme entremitj d' aquestas
puch tení per cert,

que ni estant dintre de l' ayqua
estaria fresch.